S 66/01- 1340/01-OF V Brně dne 23.8.2001

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 66/01-OF, zahájeném dne 30. července 2001 podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, a v souladu s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, na návrh účastníka řízení, jímž je společnost SanomaWSOY Corporation, se sídlem Ludviginkatu 6-8, 00100 Helsinki, Finland, zastoupená na základě plné moci ze dne 19.7.2001 Mgr. Markem Svobodou, advokátem AK Gide Loyrette Nouel, se sídlem Krakovská 9, 110 00 Praha 1, ve věci povolení spojení podniků ve smyslu § 13 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, vydává toto

r o z h o d n u t í:

Spojení podniků, ke kterému došlo ve smyslu § 12 odst. 3 písm a) zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže na základě Smlouvy o prodeji a koupi akcií ze dne 20.7.2001, uzavřené společností SanomaWSOY Corporation, se sídlem Ludviginkatu 6-8, Helsinki, Finsko a jí ovládanou společností Lastannet Netherlands B.V. jako kupujícím, a společnostmi VNU B.V., VNU International B.V., European Media Investors S.A., Kalanka B.V. a Truckstar International B.V. jako prodávajícími, a v jehož důsledku získá společnost Sanoma WSOY Corporation od prodávajících obchodní podíly a akcie společností tvořících skupinu VNU Consumer Information Group, a tím i výhradní kontrolu nad těmito společnostmi, se dle § 16 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže,

p o v o l u j e.

O d ů v o d n ě n í :

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) zahájil dne 30. července 2001 na návrh společnosti SanomaWSOY Corporation, se sídlem Ludviginkatu 6-8, Helsinki, Finsko (dále jen „SanomaWSOY“), zastoupené Mgr. Markem Svobodou, advokátem AK Gide Loyrette Nouel, se sídlem Krakovská 9, 110 00 Praha 1, správní řízení ve věci udělení povolení ke spojení podniků ve smyslu § 15 a násl. zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže (dále jen „zákon“).

Podle § 15 odst. 2 zákona má v případě spojení získáním kontroly nad jiným podnikem, o které se v daném případě jedná, povinnost podat návrh na povolení spojení soutěžitel, který má získat možnost přímo či nepřímo kontrolovat jiný podnik. Tímto soutěžitelem je společnost SanomaWSOY, která je také ve smyslu § 21 zákona účastníkem daného správního řízení.

Ke spojení došlo na základě Smlouvy o prodeji a koupi akcií ze dne 20.7.2001, uzavřené mezi společností SanomaWSOY a jí ovládanou společností Lastannet Netherlands B.V. jako kupujícím a nizozemskými a lucemburskými společnostmi VNU B.V., VNU International B.V., European Media Investors S.A., Kalanka B.V. Truckstar International B.V. jako prodávajícími. Dle této smlouvy prodaly prodávající společnosti veškeré své obchodní podíly a akcie ve společnostech tvořících skupinu VNU Consumer Information Group (dále jen „CIG/VNU“). Tím získala SanomaWSOY nad společnostmi tvořícími CIG/VNU kontrolu ve smyslu § 12 odst. 3 zákona.

Při posuzování spojení podniků Úřad vycházel z následujících podkladů:

- návrhu na zahájení správního řízení
- dokladu o zaplacení správního poplatku
- ověřené plné moci k zastupování účastníka řízení
- formuláře vztahujícího se ke spojení
- informací o spojovaných společnostech a společnostech s nimi propojených
- rozboru postavení spojovaných subjektů na relevantním trhu.

Skutečnost, že se Úřad spojením zabývá, byla uveřejněna v Obchodním věstníku č. 32/01 ze dne 8. srpna 2001. Ve stanovené lhůtě 5 dnů pro podání případných připomínek Úřad žádnou připomínku k uvedenému spojení podniků neobdržel.

V souladu s ustanovením § 33 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), Úřad umožnil, aby se zástupce účastníka správního řízení před vydáním rozhodnutí vyjádřil k podkladu rozhodnutí a ke způsobu jeho zjištění. Zástupce účastníka řízení této možnosti nevyužil.

Charakteristika spojovaných subjektů

SanomaWSOY Corporation

Jde o středně velkou evropskou mediální skupinu, která je vedoucí mediální skupinou ve Finsku a působí také v ostatních skandinávských zemích (Švédsko, Norsko a Dánsko), v Polsku a v pobaltských státech. Pozice SanomaWSOY na evropském trhu časopisů je okrajová. V České republice SanomaWSOY nepodniká.

SanomaWSOY se skládá z pěti divizí, které pokrývají široké pole médií od novin a obchodních časpisů až po zábavu, literaturu a vzdělávání. Jedná se o následující divize:

Helsinki Media Corporation - podle čistého prodeje a kombinovaného nákladu jde o největšího finského vydavatele časopisů se 49 tituly, z nichž řada je dostupná online. Helsinky Media Corporation vydává časopisy pro ženy, rodinné časopisy a komiksy, časopisy o počítačích pro uživatelskou veřejnost i odborné IT publikace a publikace o řízení firmy. Vydavatelský plán společnosti Helsinki Media se zaměřuje na děti a mládež, knižní klub a mladé.

Sanoma Corporation vlastní dvoje hlavní noviny v zemi a to Helsingin Sanomat a Ilta-Sanomat. Vydává obchodní deník Taloussanomat a také regionální a místní noviny v jihovýchodním Finsku prostřednictvím své pobočky Kymen Lehtimedia Oy. Online publikace tvoří nedílnou součást veškerých hlavních novin vlastněných společností Sanoma. Dále provozuje zpravodajskou agenturu, elektronický obchod, poskytuje informační servis svým klientům a provozuje databázi fotografií a obrázků.

Swelcom Oy vznikla v roce 2000 za účelem zastřešování řady strategických a důležitých aktivit SanomaWSOY Group v oblasti elektronických médií a vývojových programů. Podnikání společnosti Swelcom v oblasti televize zahrnuje Channel Four Finland. Digitální televize bude uvedena na trh v srpnu 2001 kabelovou televizí společností Helsinki Television, poskytovatelem placené televize a širokých internetových služeb, mobilní brány druhé generace a nabízí řadu služeb jak od společnosti SanomaWSOY, tak od externích poskytovatelů. Swelcom také odpovídá za projekt virtuální brány společnosti SanomaWSOY Oyj a nabízí celou škálu služeb spojených s profesionálním televizním vysíláním, video, audio, CD a DVD.

WSOY je vydavatelem obecné literatury, učebních materiálů a množství odborných publikací jako jsou např. vícesvazkové encyklopedické publikace. Interně se rozvíjející oblasti jsou zejména oblasti poskytování informací a elektronické vzdělávání. WSOY, výrobce tištěných a digitálních map, se stále více podílí na poskytování informací na internetu a mobilních aplikacích. WSOY rovněž provozuje řadu knižních klubů, vydává kalendáře a působí také v oblasti na serveru jako vydavatel publikací v elektronické formě.

Druhá kupující společnost dle smlouvy, Lastannet Nerherland B.V. byla nedávno založena speciálně k tomu, aby držela cílové akcie prodávajících společností skupiny CIG/VNU. Lastannet Nerherland B.V. je 100% dceřiná společnost Lastannet Holding B.V., která je 100% dceřinou společností Sanoma WSOY.

Jak již bylo výše uvedeno, společnost SanomaWSOY se neúčastní hospodářské soutěže v České republice.

CIG/VNU

Společnost CIG/VNU, nad níž získá SanomaWSOY v důsledku spojení kontrolu, je součástí skupiny VNU Group.

CIG/VNU se skládá z CIG Netherlands, CIG Belgium a CIG International. Předmětem převodu jsou akcie celkem 19 společností, které působí v několika evropských zemích, jmenovitě v Nizozemí, Belgii, Velké Británii, Maďarsku, České republice, Slovensku a Rumunsku.

Jednou z nich je společnost **VNU Magazine Group International B.V**., což je vydavatelská společnost působící na trzích zábavných a odborných časopisů. Tato společnost působí i na trhu České republiky, a to prostřednictvím společnosti MONA spol. s r.o. (dále jen „MONA“), jejímž je 100% vlastníkem.

Společnost MONA byla založena u obchodního rejstříku vedeného městským soudem v Praze, oddíl C., vložka 9880 dne 25.2.1992. Předmětem podnikání společnosti MONA je nakladatelství, propagační činnost, vydavatelství, pořádání kulturních aktivit a koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej s výjimkou zboží uvedeného v zákoně 455/1991 Sb.

MONA zaujímá významné postavení na trhu časopisů. Toto postavení získala zejména postupným rozšiřováním své nabídky časopisů – v letech 1997–1999 se MONA postupně sloučila se společností Kwěty české, vydavatelem týdeníku Květy, dále se společností Ring, která byla vydavatelem týdeníku pro muže se stejným názvem, a se společností Strategie Praha, a stala se tak právním nástupcem těchto společností. V únoru 2001 získala MONA kontrolu nad společností Roof s.r.o., která je vydavatelem čtyř časopisů o životním stylu.

Relevantní trh

Relevantním trhem je prostorový a časový střet nabídky a poptávky zboží, které je schopno uspokojit určitou, konkrétní potřebu spotřebitele. Analýza relevantního trhu je založena na samostatném posouzení tří aspektů - výrobkového, geografického a časového.

Výrobkový trh zahrnuje všechny výrobky, které spotřebitelé považují za zaměnitelné nebo nahraditelné vzhledem k jejich vlastnostem, ceně nebo zamýšlenému způsobu použití. Geografický trh zahrnuje území, kde podmínky soutěže jsou dostatečně homogenní a které může být odlišeno od ostatních území zejména tím, že podmínky soutěže na těchto jiných územích jsou zřetelně odlišné. Časové vymezení trhu vyjadřuje četnost (pravidelnost a opakovanost) střetu nabídky a poptávky a odlišuje jej od střetu nabídky a poptávky, k níž dochází nahodile, popř. jen ojediněle.

Vymezení relevantního trhu

Spojované společnosti působí na trhu tiskovin. Společnost MONA je vydavatelem časopisů Beau Monde, Kouzlo rostlin, Praktická žena, Překvapení, Puls, Ring, Seriál, Story, Týdeník, Květy, Vlasta. Společnost Roof s.r.o., nad kterou společnost MONA vykonává kontrolu, vydává časopisy Koupelna, Kuchyně pro labužníky, Nové byty, domy a pozemky, Půdní byt, Střechy nad hlavou.

Spotřebitelským hlediskem pro rozlišení jednotlivých druhů tiskovin může být frekvence jejich vydávání. Na trhu existují tiskoviny, které jsou vydávány denně, a tiskoviny, které jsou vydávány periodicky v delších časových intervalech (týdně, měsíčně). Oba produkty přitom uspokojují odlišnou potřebu spotřebitelů, a to zejména vzhledem k typu a obsahu poskytovaných informací. Deníky každodenně přinášejí aktuální informace o událostech, které se staly předcházejícího dne, zatímco časopisy nejsou schopny takové okamžité zpravodajství poskytovat. Deníky slouží především k tomu, aby jejich čtenáři pravidelně získávali přehled o aktuálním dění ve světě, časopisy jsou určeny spíše pro zábavu a přinášejí obsáhlejší informace než deníky, a to většinou pouze z určité oblasti. Rozdíl mezi deníky a časopisy je i v cenové hladině obou produktů, kde deníky jsou výrazně levnější. Z toho důvodu deníky a časopisy tvoří dva odlišné relevantní trhy.

Úřad vymezil relevantní trh z hlediska:

- **výrobkového**: jako trh časopisů (periodického tisku)
- **geografického**: jako území České republiky,
- **časového**: jako trh s trvalým charakterem.

Při vymezení relevantního trhu Úřad přihlédl k rozhodnutí Evropské komise týkajícímu se fúze v oblasti tiskovin (Case No IV/M. 1455 – GRUNER+JAHR/FINANCIAL TIMES/JV), v němž byly trh denního tisku a trh periodického tisku (časopisů) vymezeny jako dva odlišné relevantní trhy. Uvedené rozhodnutí EK má pouze podpůrný charakter.

Posouzení dopadů spojení

Jak je uvedeno výše, relevantní trh, na kterém se spojované subjekty účastní hospodářské soutěže v České republice je jeden a Úřad jej vymezil jako trh časopisů (periodického tisku).

Pouze jeden ze spojujících se soutěžitelů, společnost VNU Magazines B.V., působí na vymezeném relevantním trhu v České republice, a to prostřednictvím své dceřiné společnosti MONA. Společnost MONA je vydavatelem tří z pěti časopisů s největším počtem výtisků; podle průměrného počtu výtisků a podle obratu měla MONA v roce 2000 na trhu časopisů v ČR …% tržní podíl. V důsledku daného spojení nedojde k navýšení tohoto tržního podílu, protože společnost SanomaWSOY na vymezeném relevantním trhu v České republice nepůsobí.

Nejvýznamnějšími konkurenty společnosti MONA na tuzemském trhu časopisů jsou společnost EUROPRESS, kom. spol. s …% tržním podílem, společnost Ringier ČR, a.s., která má na trhu …% tržní podíl, společnost Vogel Publishing s …% tržním podílem a společnost Reader's Digest VÝBĚR, s.r.o. s cca …%. Všechny tyto společnosti působí v rámci mezinárodních skupin, které svou hospodářskou a finanční silou budou tvořit konkurenční protiváhu společnosti Sanoma WSOY po ovládnutí společnosti MONA. Na trhu časopisů existuje dostatečné konkurenční prostředí.

O trhu časopisů je dále možno konstatovat, že je velice pružný co se týče uvádění nových produktů (časopisů). Domácí vydavatelé uvádějí na trh své nové tituly, zahraniční vydavatelé se pokoušejí uvést na trh české verze svých mezinárodních titulů. Přibližně každé dva až tři měsíce je na český trh časopisů uváděn nový produkt; náklady na uvedení nového produktu na trh jsou přitom relativně nízké. Dovoz na trh časopisů v České republice nehraje významnou roli, a to zejména z důvodu jazykové bariéry.

Distribuci časopisů společnost MONA zajišťuje pomocí distribučních společností Předplatné tisku Praha, Společnost Holdingu PNS, Mediaprint Kapa Praha a Send Praha. Největší část prodeje (cca …% všech prodaných výtisků) je realizována na stáncích a zbývající část je prováděna v supermarketech a obchodních domech.

Vzhledem k situaci, která existuje na relevantním trhu, zejména s ohledem na postavení konkurenčních společností, lze konstatovat, že v důsledku spojení nedojde u účastníka řízení ke vzniku takové trží síly, která by mu umožnila chovat se nezávisle na jiných soutěžitelích a spotřebitelích a která by tak založila jeho dominantní postavení.

Na základě skutečností uvedených v posouzení dopadů spojení na hospodářskou soutěž Úřad dospěl k závěru, že daným spojením nedojde k narušení hospodářské soutěže.

Právní rozbor

Podstatou daného spojení podniků je nabytí kontroly nad skupinou CGI/VNU ze strany SanomaWSOY, ke kterému došlo na základě Smlouvy o prodeji a koupi akcií, uzavřené mezi společností SanomaWSOY a vlastníky akcií společností tvořících skupinu CGI/VNU. Prostřednictvím skupiny CGI/VNU získala SanomaWSOY kontrolu nad společností VNU Magazines B.V., jejíž dceřiná společnost MONA působí v České republice. Došlo tedy ke spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 odst. 3 písm. a) zákona. Toto spojení bylo uskutečněno v zahraničí, přičemž jeho účinky se projeví i na trhu v České republice.

V § 13 písm. a) zákon stanoví, že spojení podniků podléhá povolení Úřadu, jestliže celkový celosvětový čistý obrat všech spojovaných soutěžitelů za poslední účetní období je vyšší než 5 miliard Kč. Tuto podmínku posuzované spojení podniků splňuje, a podléhá tedy povolení Úřadu.

V dalším průběhu správního řízení Úřad zkoumal možnost postupu dle § 16 odst. 2 zákona, podle kterého v případech, kdy spojení podléhá povolení Úřadu a kdy jím nevznikne nebo nebude posíleno dominantní postavení spojujících se soutěžitelů nebo některého z nich, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže, Úřad vydá ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení rozhodnutí, kterým spojení povolí. Jak vyplývá z analýzy relevantního trhu a dopadů spojení na tento trh, posuzované spojení podniků nepovede k takovému zvýšení tržní síly společnosti SanomaWSOY, která by jí umožňovala chovat se nezávisle na jiných soutěžitelích nebo spotřebitelích. Nedojde tedy ke vzniku dominantního postavení.

Tím jsou splněny podmínky k tomu, aby Úřad dle § 16 odst. 2 vydal rozhodnutí o povolení spojení. Toto rozhodnutí Úřad ve stanovené lhůtě vydává.

Poučení o opravném prostředku

Ve smyslu ustanovení § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, lze proti tomuto rozhodnutí podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – odboru fúzí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Vladimír Stankov CSc.
vrchní ředitel

Rozhodnutí obdrží:
Mgr. Marek Svoboda
AK Gide Loyrette Nouel
Krakovská 9
110 00 Praha 1

Právní moc: 12.9.2001